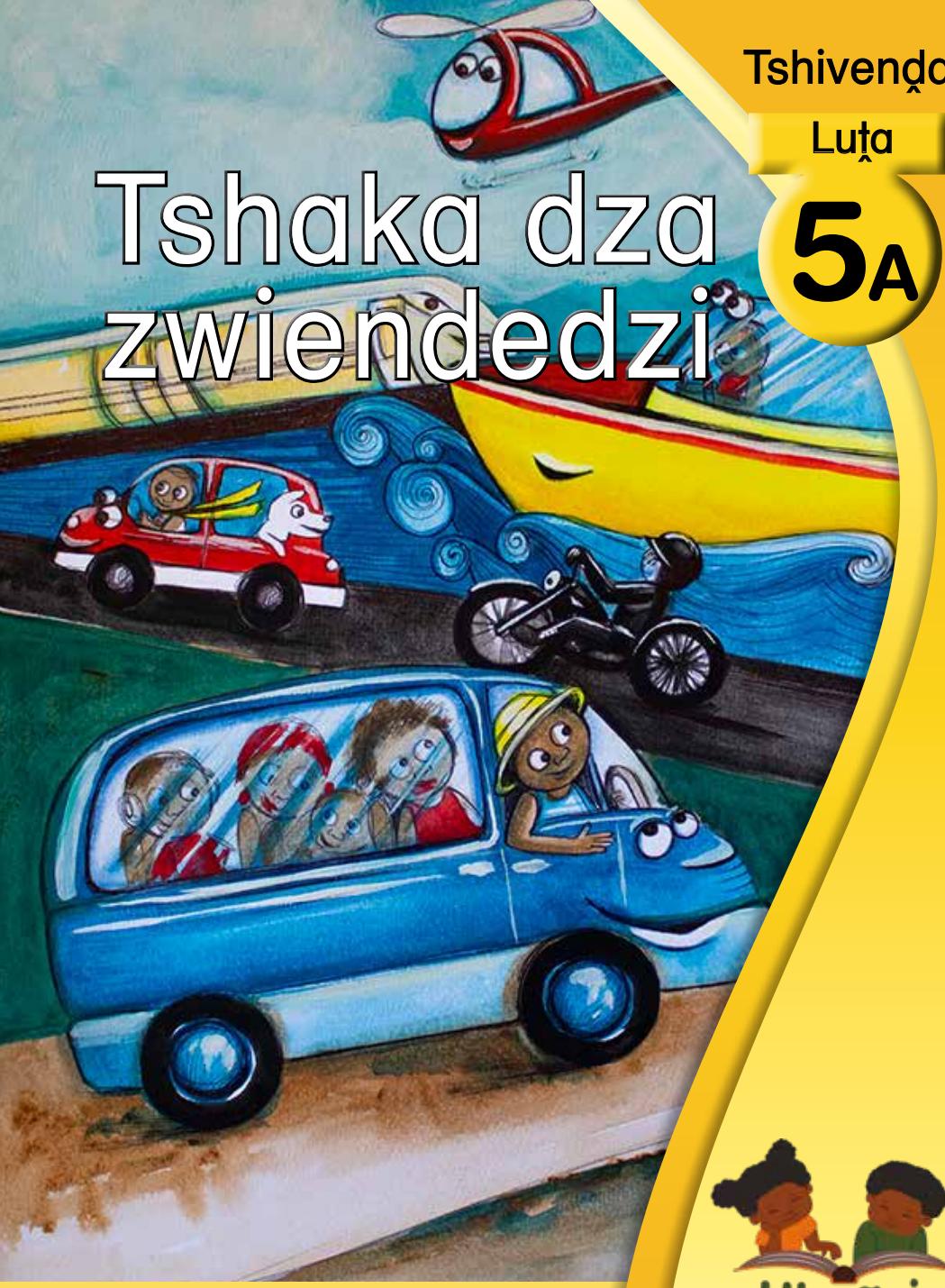

Tshivenda

Luta

5A

Tshaka dza zwiendedzi

Ruth Legae

Khwat̄his̄edzani uri ni a kona u vhala maipfhi aya:
n̄ne, nnyi, nkungulusa, ambulentsi, hwala, mihwalo, n̄tha, n̄thesa, vhoinwi,
mathukhw̄i

Tshakaaza zwiendedzi

Tshivenda

Luṭa 5A

ISBN: 978-1-77981-III-0

© 2023 Ulwazi Lwethu African Languages Literacy Project

Muñwali: Ruth Legae

Mutshanduli: Mpho Makwarela

Mufanyisi: Gerda Smit

Nyolo na kudzudzanye: Rock Bottom Graphic & Design

Nzunzanyo ya khandiso ya u thoma 2023

Tshaka dza zwiendedzi

Ruth Legae

Nñe ndi baisigira.

Ndi na mavhili.

Ni nga nkungulusa no takala.

Ne ndi thuthuthu.

Ndi na mavhili mahulwane.

Ndi nga namedza muthihi kana vhavhili vha vhoiwi
nda ni isa kulesa.

Nne ndi golo.

Ndi na mavhili maṇa.

Ndi nga ḡamedza vhathu vha sumbe.

Ndi nga ni isa fhethu hune na hu takalela.

Nñe ndi thekhisi.

Ndi tshiendedzi tsha nnyi na nnyi.

Ndi nga ɻamedza vhathu vha fumbilirathi.

Ndi nga vha isa mushumoni na vhagudiswa zwikoloni.

Nŋe ndi basi.

Ndi tshiendedzi tsha nnyi na nnyi.

Ndi gidima badani.

Ndi nga isa vhathu fhethu vha vhanzhi.

Ndi nga isa vhashumi mushumoni na vhathu doroboni.

Ndi nga isa na vhagudiswa zwikoloni.

Nne ndi ambulensi.

Ndi tshiendedzi tsha zwa shishi.

Ndi thusa vhatu zwifhingani zwa khombo.

Ndi nga hwala vhatu vhane vha lwala na vho huvhalaho sibadela.

Ndi tshimbila nga luvhilo ndi tshi ya sibadela.

Nga ngomu ndi na khithi ya zwa shishi ine ya shumisiwa kha vha lwala kana vho huvhalaho musi ndi tshi khou vha isa sibadela.

Nŋe ndi nzhini ya mulilo.

Ndi tshiendedzi tsha zwa shishi.

Ndi nga hwala zwishumiswa zwa u tsima mulilo.

Ndi nga tsima mulilo nga u ḥavhanya.

Musi sairini yanga i tshi khou poidzapoidza, vhareili vha vula ndila uri ndi pfhuke.

Nñe ndi ḫereṭere.

Ndi khonani ya tsini ya mulimi.

Ndi na mavhili maṇa mahulwane.

Ndi a kona u lima tsimu.

Ndi ḥiraka ḥa u hwala thundu.

Ndi na mavhili manzhi mahulwane.

Ndi nga dici hwala nda dici isa fhethu ho fhambanaho.

Nne ndi tiraka la mathukhwi.

Ndi na mavhili manzhi mahulwane.

Ndi hwala mathukhwi.

Ndi a hwala nda a isa qaledaleni.

Nŋe ndi tshidimela.

Ndi gidima kha tshiporo.

Ndi na mavhili manzhi a tsimbi.

Ndi gidima nga luvhilo.

Ndi ḡamedza vhatu vhanzhi.

Ndi vha isa fhethu ho fhambanaho.

Nne ndi tshidimela tsha luvhilo lwa nthesia.

Ndi gidima nga luvhilo lwa nthesia.

Ndi nga isa vhathu fhetu ho fhambanaho.

Ndi nga vha swikisa nga tshifhinga tshipfhufhi.

Nŋe ndi tshidimela tsha mihwalo.

Ndi tshidimela tsha u ongolowesa tshiporoni.

Ndi hwala mihwalo ya u lemelesa.

Ndi i hwala nda i isa kulesa.

Nñe ndi tshikepe.

Ndi tshimbila milamboni na malwanzheni.

Ndi a kona u hwala vhatu vhanzhi nda vha isa kulesa.

Nŋe ndi tshikepe tsha mihwalo.

Ndi hwala mihwalo na zwishumiswa.

Nñe ndi kukepe kwa u rea khovhe.

Ndi na mambule na zwiureka.

Ndi nga thusa murei wa khovhe u fasha khovhe hu si na vhuleme.

Ndi a kona u vhea khovhe nga ngomu.

Nŋe ndi feri.

Ndi tshimbila mađini.

Ndi a kona u ŋamedza vhaŋameli na u hwala thundu.

Ndi a kona u hwala dzigoloi, džitiraka, na zwipuka.

Nne ndi bufho.

Ndi fhufha tuyani, nthia ha makole.

Ndi nga fhufhisa vhathe nda vha isa fhethe ho
fhambanaho.

Ndi nga hwala dzithundu nda dzi isa fhethe hu re
kulesa.

Nñe ndi helikhophutha.

Ndi fhufha tuyani.

Ndi nga thusa vhathu musi hu na zwa shishi.

Ndi nga kavha fhethu hułuku.

Readers

Luṭa 1-2

- Donngi ya Khuliso!
- Nunu na Bobi
- Linowa!
- Muma, aṭama, pfhalo!
- Zwivhuya u funa u kunakisa!
- Ngele na Ngudo vha a thusa
- A hu na mađi
- Tshi a kona u fhufha?
- Mulilo!
- Mavhudzi mahulu
- Ṭali na buvhi
- Muoli Marubini!
- Thuso o mangala!
- Baba vha do vhuya lini?
- Phumu o takalah!
- Mvulatshikolela!
- Thendo na Thiambi
- Kha ri vhulunge mađi
- Ṭhama o farakanea!
- Vha bulasini
- Ivhani na vhulenda, Thabelo
- Swobo ya u ḋifhelela
- Vhasidzana na mbudzi

Luṭa 3

- Badzhi yo shandukisiwaho
- Dzikhonani kha mitsho yothe!
- A thi funi miroho!
- Mulimi Vho Vele na dzīthoho
- Tshilidzi o huvhala
- Mađi! Mađi!
- Lufuno lwa malwelavanda
- Zwienda zwiswa zwa Pphano
- Mathaithai a Lwalwa
- Riphuluse o fara mbava!
- Muļa u ṭhogomelaho
- Musengavhadzimu wa Farisani
- Mutevhethađu wa vhutshilo ha tshiđula
- Vhulwadze ha dzinguluvhe
- U thetshela zwiliwa zwa Tshivenda
- Makumba o nyamalalahlo a Vuvu
- Luṭamo lwa Įwasundani lwo bveledzea
- Ađivhaho na Ađaho
- Moli na zwithuthubi
- Tshibejani tsha Kulani
- Maitele a Vhavenda
- Mukapu wa u ḋifha
- Mushonga wa u fhodza
- Notshi
- Vhujolo ha dzimbeu
- Muhumbulo wavhuđi wa Tseisano
- Bola yo xelaho
- Wang'a u ḋivha tshifhinga
- Ni ṭavhanyela mini, Wandeme?
- Ngwena i sa londi
- Mutambi makone
- Zwifhiwa

Luṭa 4-5

- Rinngi ya musuku
- Lwendo lwa u ya vhugalaphukha
- Muvhuya u londola mutakalo zwavhuđi!
- Mulimisi o fariwa nga mala
- Soweto
- Tshaka dza zwiendedzi
- Mathoma maswa
- Ndifhedzo ya bulu
- Musidzana wa vhutali
- Zwo hulesa kha nne!
- Vhatukana vha vhatali
- Vhulwadze ha mukhushwane
- Murei wa khovhe
- Thaidzo ngadeni ya makhulu
- Vhusiku vhu si na khofhe
- Ṭhangathanganyo tshi sa ofhiho!
- Tshienda tshavhuđi
- Muļoro wa Sedzani

Ulwazi Lwethu yo lambedziwa nga Zenex Foundation nahone ndi thandela yo thomiwaho u itela u bveledza tshivhalo tsha bugu dza murole wa fhasi na vhavhali vha vhalelaho u qiphinqa vha nyambo dza Afrika na matheria la wa u tikedza vhadeddedzi. Iyi thandela yo livhiswa kha u funza na u tikedza vhagudiswa vha re kha Mutheo wa Fhasi u itela u khwinifhadza kuvhalele na kupfhesesele kwa luambo lwavho lwa hayani. Bugu dzo bveledzwa nga nyambo dza tahe dza Afrika nga u shumisana ha Molteno Institute for Language and Literacies, Nelson Mandela Institute for Education and Rural Development, Room to Read South Africa, na Saide. Zwishumiswa zwothe zwe bveledzwa sa “Zwishumiswa zwa Pfunzo zwe Vulelwaho” kana “Open Education Resources” (OER).

Please visit our website to download the full copy of this reader:
ulwazilwethu.org.za

Creative Commons Attribution-
NonCommercial-NoDerivatives
(CC BY-NC-ND) 4.0
International Licence

Disclaimer: You are free to download and share this work as long as you attribute Zenex Foundation, but you may not change this work in any way or use it commercially.

